T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SELÇUKLU HAMAMI TEMİZLİK VE KURTARMA KAZISI 2025 YILI SONUÇ RAPORU

İlgi : Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü (Müze Kazıları Şubesi Müdürlüğü)'nün 07.02.2025 tarihli ve 6320178 sayılı yazısı.

İlgi yazıda; Kahramanmaraş ili, Elbistan ilçesi, Ceyhan Mahallesi, 315 ada 9 ve 10 parsellerde bulunan Selçuklu Hamamı'nda 2025 yılı içerisinde Elbistan Şehir Müzesi Müdürlüğü başkanlığında, Dr. Öğr. Üyesi Eyüp POLAT'ın bilimsel sorumluluğunda, Gaziantep Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü ile koordineli olarak 2863 Sayılı Kanun'un 6'ıncı ve 23'üncü maddelerinde belirtilen taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere Selçuklu Hamamı temizlik, kurtarma kazısı çalışmaları Bakanlığımızca uygun görülmüştür.

Kahramanmaraş ili, Elbistan ilçesi, Ceyhan Mahallesi, 315 ada 9 ve 10 parsellerde bulunan Selçuklu Hamamı Temizlik ve Kurtarma Kazısı; Elbistan Şehir Müzesi Müdürlüğü başkanlığında, Dr. Öğr. Üyesi Eyüp POLAT'ın bilimsel sorumluluğunda 01.08.2025 tarihinde başlatılmıştır. 5 öğrenci, 1 tarihçi, 4 sanat tarihçi olmak üzere toplamda 10 kişi ile gerçekleştirilen kazı çalışmaları 27.08.2025 tarihinde tamamlanmıştır.

Kazı Alanında Yapılan Çalışmalar

01.08.2025 tarihinde başlanan Selçuklu Hamamı Temizlik ve Kurtarma Kazısında; ilk olarak kazı ekibinin barınması için kazı evi olarak kullanılan konteynerlerin ve ortak kullanım alanlarının temizliği, Hamamın yer aldığı parseller üzerinde bulunan yabani bitkilerin temizliği, Hamamın batı cephesinde yer alan; giriş kapısı, soyunmalık, aralık, ılıklık ve sıcaklık bölümlerinde çöp ve hafriyat temizliği detaylı bir şekilde yapılmıştır. Yapının ılıklık ve sıcaklık bölümlerinin kubbelerinin üst kısmında yer alan 2024 yılı kazı sezonu sonunda iklim koşulları ve güvenlik amacıyla örtülen branda kaldırılmış ve kazı çalışmaları için hazır hale getirilmiştir.

Resim 1: Kazı Evi Ortak Kullanım Alanları Temizlik Öncesi Hali

Resim 2: Kazı Evi Ortak Kullanım Alanları Temizlik Sonrası Hali

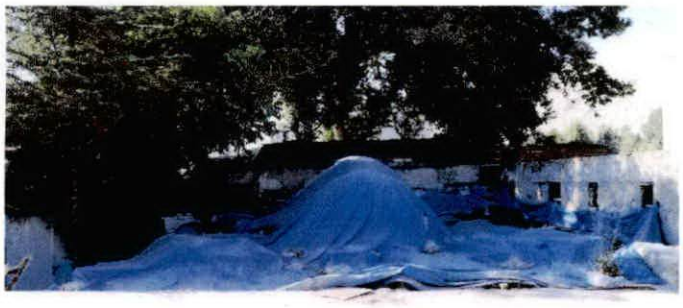
Resim 3: K9 ve K10 Parsellerinde Yabani Ot Temizliği Önceki Hali

Resim 4: K9 ve K10 Parsellerinde Yabani Ot Temizliği Sonraki Hali

Resim 5: Hamamın İçerisinde Yer Alan Bölümlerin Temizlik Öncesi ve Sonraki Hali

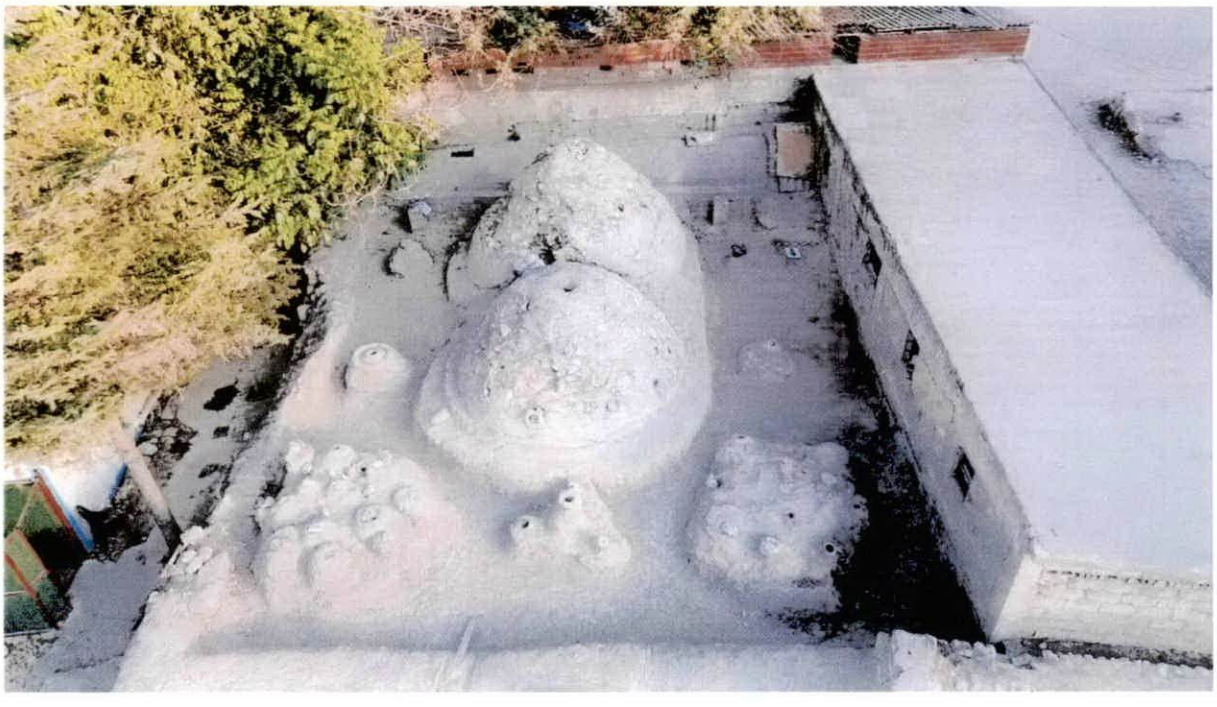

Resim 6: Hamamın Üst Örtüsünde Yer Alan Brandanın Kaldırılmadan Önceki ve Sonraki Hali

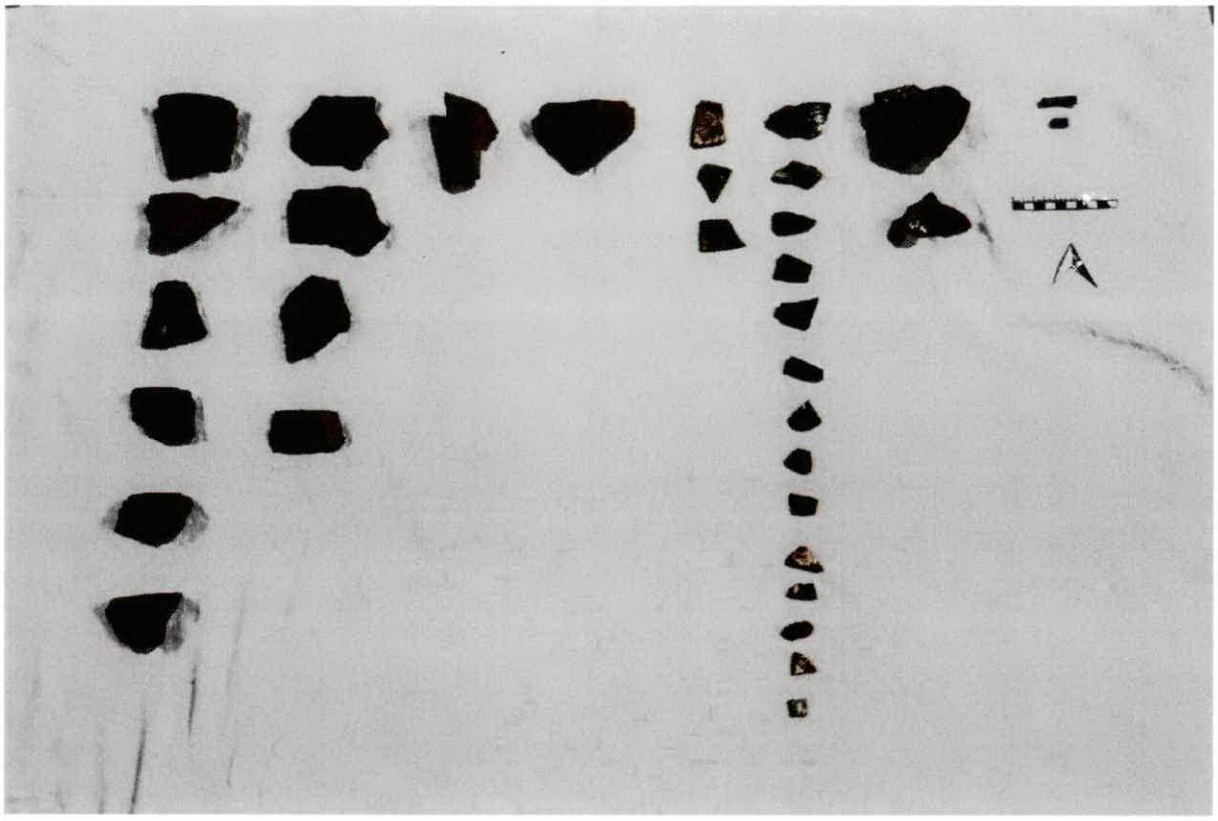
HAMAMIN ÜST ÖRTÜSÜNDE SEVİYE İNME VE TEMİZLİK ÇALIŞMALARI

07.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünde seviye inme çalışmaları kapsamında; 11.08.2024 tarihinde 15 cm derinliğe, 15.08.2025 tarihinde 30 cm derinliğe inildiğinde Osmanlı dönemi 2, Roma dönemi 1, Zengi dönemi, 1 olmak üzere toplamda 4 adet sikke bulunmuştur. Ayrıca çalışmalarda; 302 adet sırsız, 171 adet sırlı seramik parçası, 32 adet cam bilezik parçası, 2 adet amphora kapak parçası, 1 adet alınlık parası ve 1 adet kil mühür bulunmuştur.

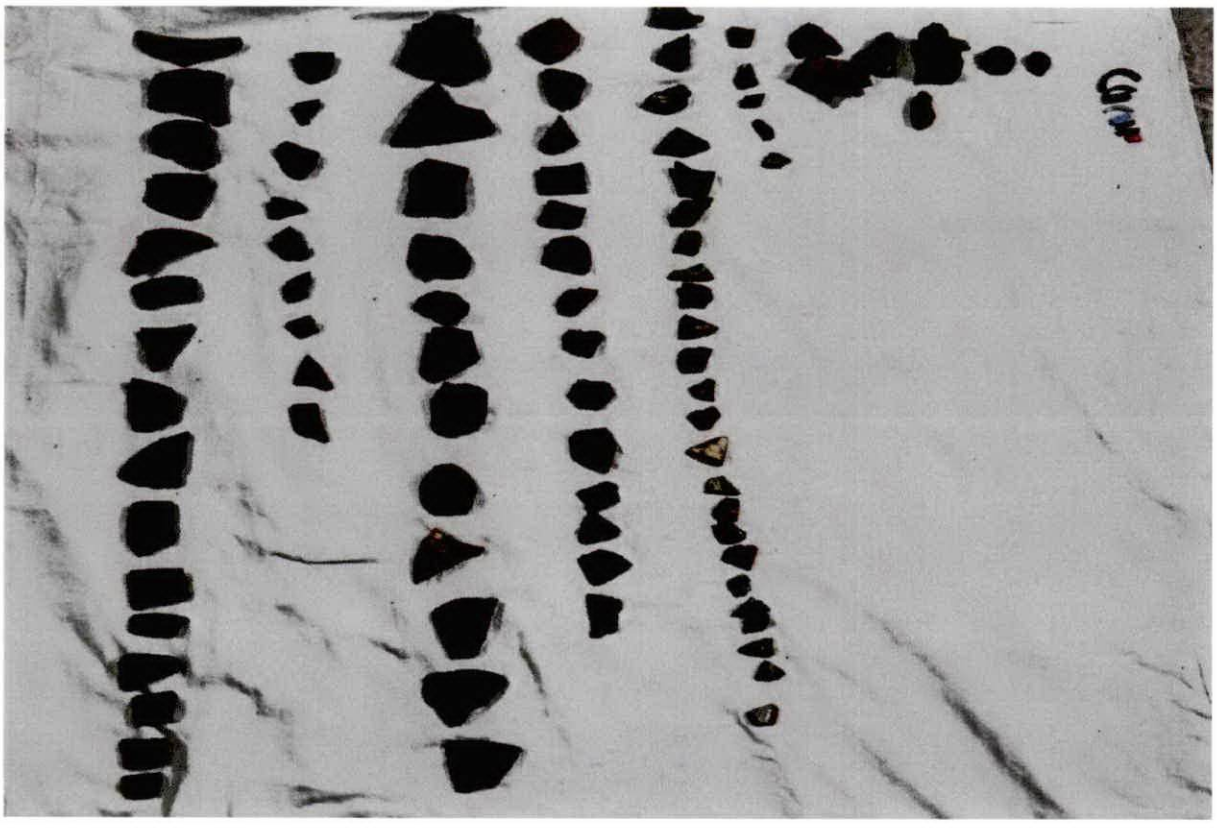
Hamamın üst örtüsü detaylı temizlenmiş olup kubbelerin ışık gözleri torbalar ile kapatılmış ve hamamın üst örtüsü bir sonraki kazı sezonuna kadar iklim koşulları ve güvenliği göz önünde bulundurularak kontrollü bir şekilde branda ile kapatılmıştır. Ayrıca Hamamın ılıklık ve sıcaklık bölümlerinde yer alan eyvanlar hamam içerisinden ahşap konstrüksiyon ile desteklenmiştir.

Resim 7: Hamamın Üst Örtü Seviye İnme Temizlik Çalışmasından Görüntü

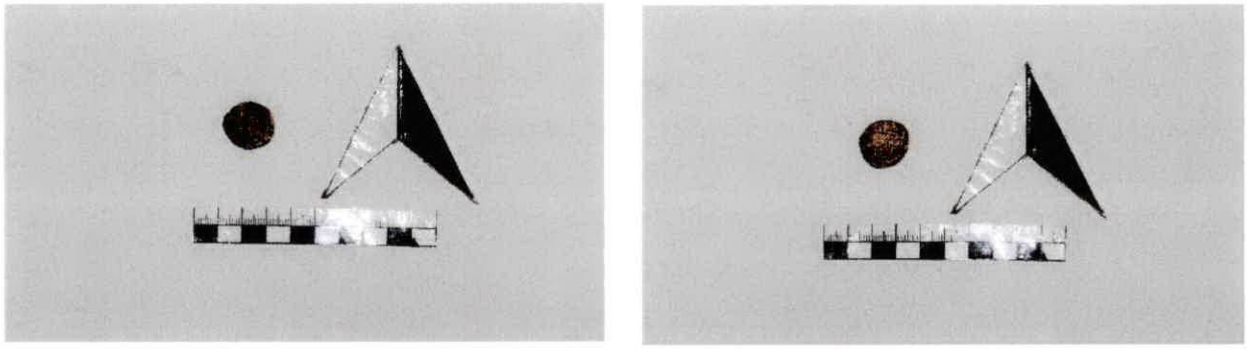
Resim 8: Buluntu Örnekleri

Resim 9: Buluntu Örnekleri

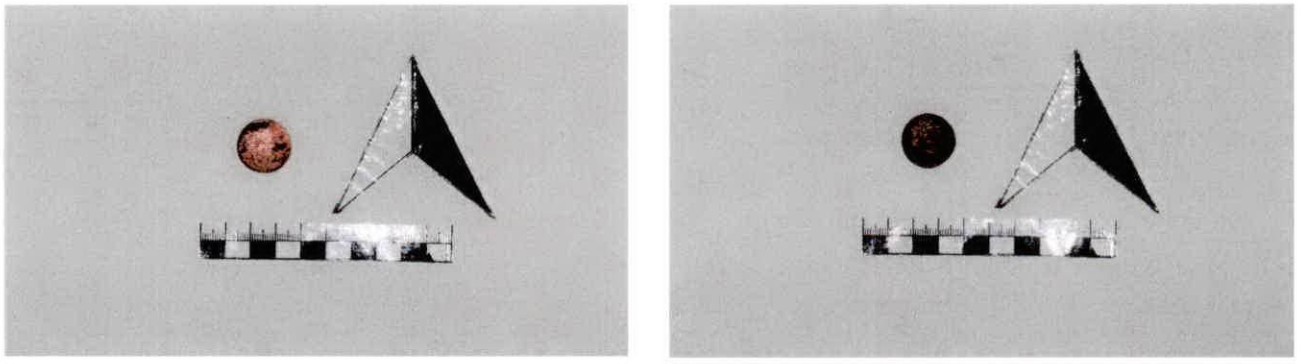
Hamamın üst örtüsünden seviye inme çalışmaları sırasında bulunan sikkeler.

13.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünden alınan kültür toprağı içerisinde buluntu kontrolü yapıldığı sırada (El-Nasir Emir el-mü'minin) yazılı Zengi dönemi bronz sikkeye rastlanılmıştır.

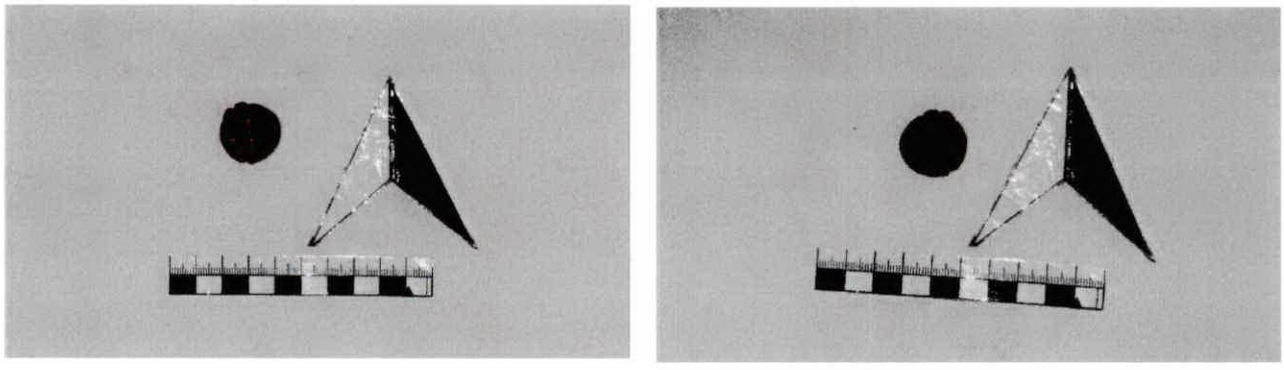
Resim 10: Zengi Dönemine Ait Bronz Sikke

18.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünden alınan kültür toprağı içerisinde buluntu kontrolü yapıldığı sırada II. Mahmud dönemi sikkesine rastlanmıştır.

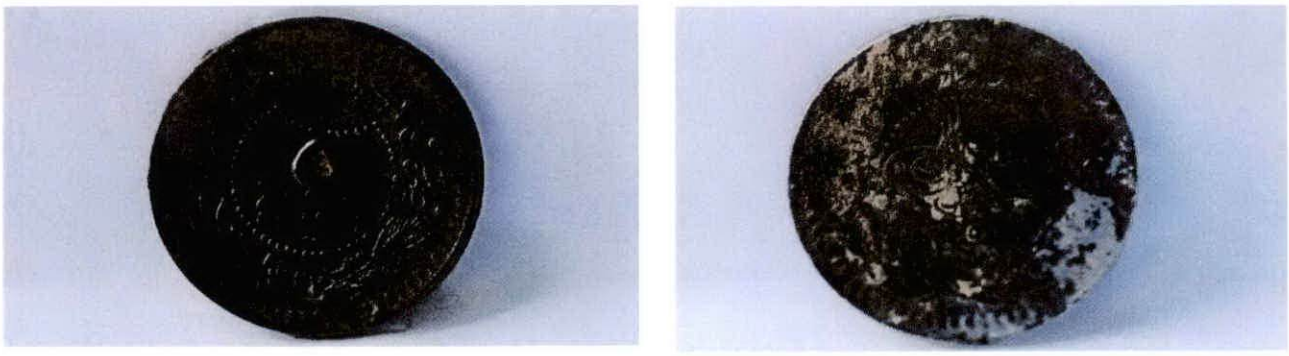
Resim 11: II. Mahmud Dönemine Ait Bronz Sikke

21.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünde seviye inme çalışması sırasında 1 adet MS 4 yy. Gratianus döneminde yaygın olan, Antakya darphanesinde basılan Roma dönemi bronz sikkesine rastlanmıştır.

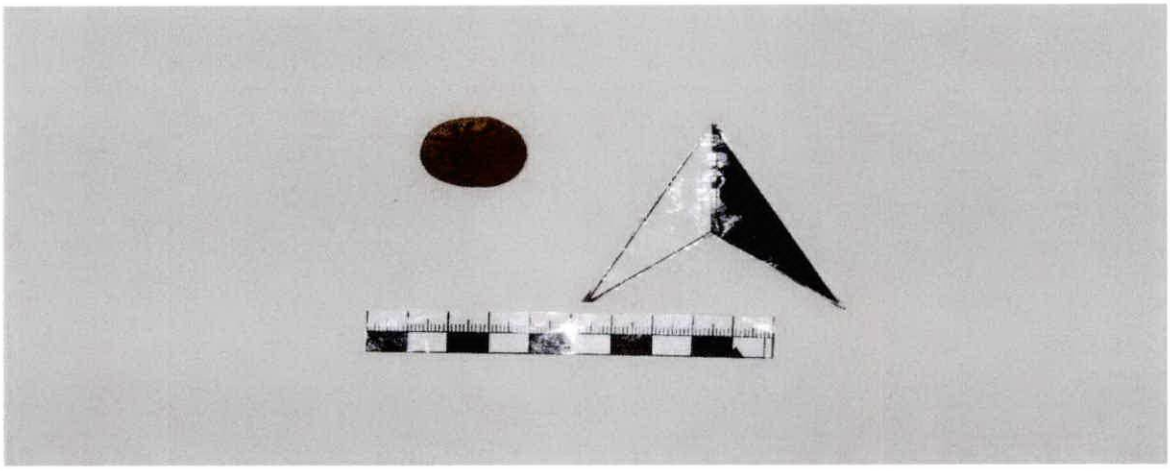
Resim 12: Roma Dönemine Ait Bronz Sikke

25.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünde seviye inme çalışması esnasında kültür toprağı içerisinde V. Mehmed Reşad dönemine ait H.1327 (M.1910) tarihli Konstantiniyye darphanesinde basılmış Osmanlı dönemi madeni parası tespit edilmiştir.

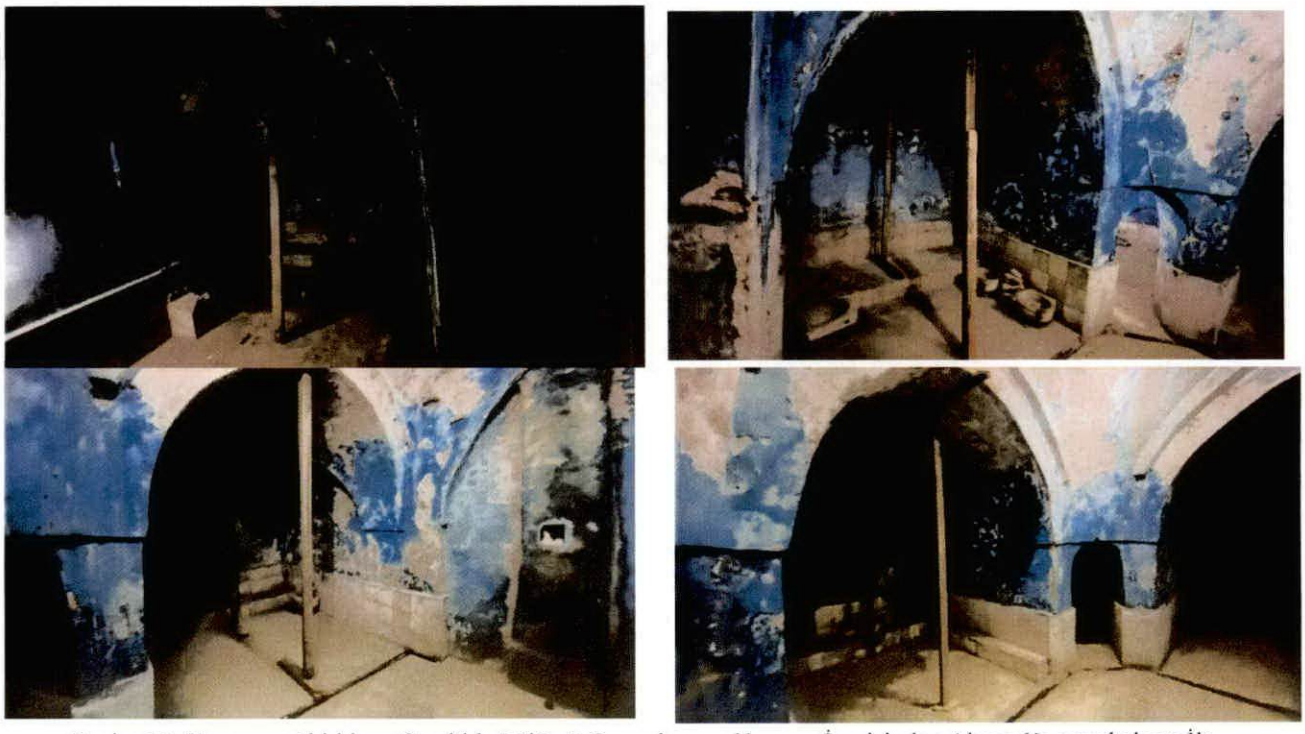

Resim 13: V. Mehmed Reşad Dönemine Ait Nikel Sikke

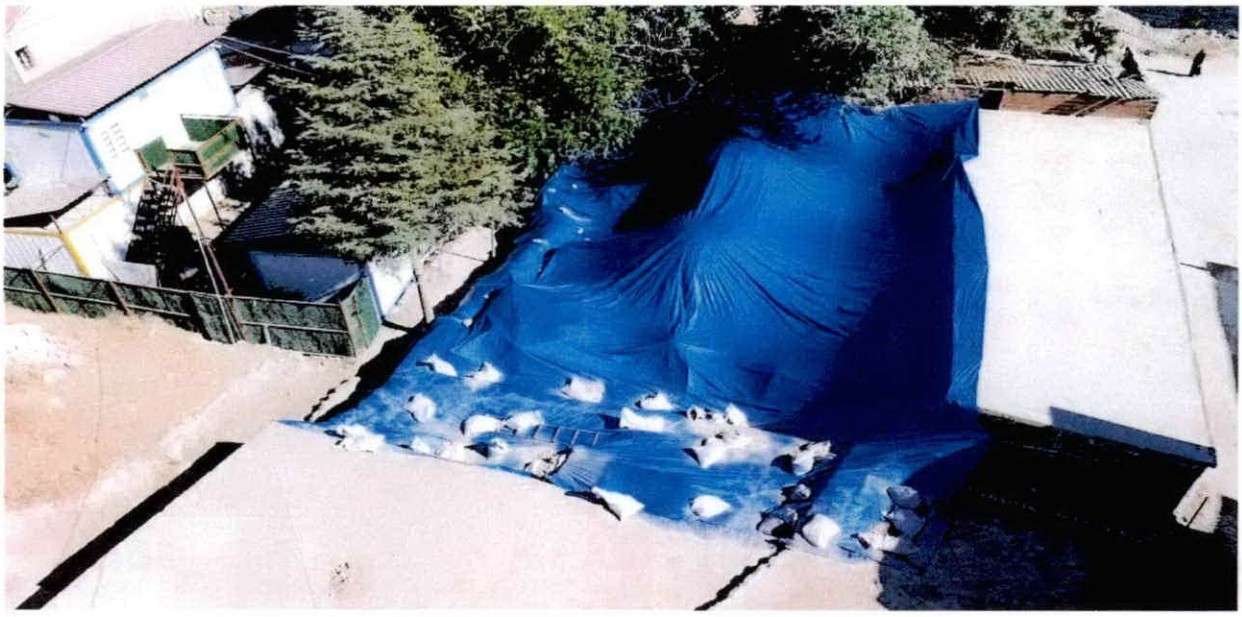
21.08.2025 tarihinde hamamın üst örtüsünden alınan kültür toprağı içerisinde buluntu kontrolü yapıldığı sırada kil mühür esere rastlanılmıştır.

Resim 14: Kil Mühür

Resim 15: Hamamın Ilıklık ve Sıcaklık Bölümü Eyvanlarının Hamam İçerisinden Ahşap Konstrüksiyon İle Desteklenmesi

Resim 16: Kazı Alanından Genel Görüntü

Sonuç olarak; Elbistan Şehir Müzesi Müdürlüğü Başkanlığında, Dr. Öğr. Üyesi Eyüp POLAT'in bilimsel sorumluluğunda yürütülen Selçuklu Hamamı Temizlik ve Kurtarma Kazısı yapılırken, herhangi bir yönetimsel sorun ya da aksaklık yaşanmamış, çalışmalar planlandığı gibi sürdürülmüştür. Kazı çalışmasında çıkarılan eserler Müdürlüğümüz deposunda muhafaza altına alınmıştır. Kazı çalışmaları tamamlanan Selçuk Hamamının güvenlik önlemleri için Müdürlüğümüzce İlçe Emniyet Müdürlüğüne yazı gönderilmiştir.

Temizlik ve Kurtarma Kazı çalışmaları boyunca Selçuklu Hamamı üst örtüsünde zamanla birikmiş olan gerek hafriyat ve gerekse toprak örtüsünün kaldırılması neticesinde, yapının üst örtü sisteminin zayıflaması içerisine su alması (nemlenme) ve doğal afetlerden etkilenmemesi amacıyla geçici bir üst örtü sistemi yapılarak restorasyon çalışmalarına kadar korunması tarafımızca uygun görülmektedir. Bu doğrultuda tarihi yapının şehre ve kültürel mirasa kazandırılması amacıyla Bakanlığımız tarafından uygun görülmesi halinde restorasyon işlerinin acil bir şekilde başlatılması gerekmektedir.

Kahramanmaraş ili, Elbistan ilçesi, Ceyhan Mahallesi, 315 ada 9 ve 10 parsellerde bulunan Selçuk Hamamı'nda yapı kompleksinin devam ettiği düşünüldüğünden Bakanlığımıza tahsisli 315 ada 1,2,13,14,15 parsellerde Bakanlığımızca uygun görülmesi halinde 2026 yılında kazı çalışmaları devam ettirilmesi planlanmaktadır.

Bilgilerinizi ve raporun Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne iletilmesi hususunda gereğini arz ederiz. 27.08.2025

Hatice ESİRGEMEZ
Müze Müdür V.
Kazı Başkanı

Eyüp POLAT
Kazı Bilimsel Sorumlusu
Dr. Öğr. Üyesi